

POPA TANDA

De Ioan Slavici

CARACTERIZAREA PERSONAJULUI PRINCIPAL *COMPUNERE*

Parintele Trandafir este personajul principal al nuvelei, fiind prezent în toate momentele acțiunii și infatisat în evoluția sa.

El este fiul dascalului Pintilie din satul Butucani, localitate unde mai târziu ajunge preot. Aici își întemeiază o familie și își profesează meseria în timp limitat.

Încă din expoziție naratorul apelează la caracterizarea directă evidențiind calitățile și chiar defectele acestui personaj.

El este: ”om bun ; a învățat multă carte și cântă mai frumos decât chiar raposatul tatăl său”.

Este un om căruia îi place să vorbească drept și nu pe ocolite, spunând astfel lucrurilor pe nume : ”și totdeauna vorbește drept și cumpanit ca și când ar citi din carte”.

Parintele Trandafir a fost învățat cu munca așa că el este un bun gospodar, abil, căci reușește să facă din nimica ceva, este un bun familist, îngrijindu-se să nu lipsească nimic celor dragi: ”Si harnic și grijitor om este parintele Trandafir. Adună din multe și face din nimica ceva. Strange, drege și culege, ca să aibă pentru sine și pentru alții”.

Pentru că își privește obiectiv personajul, el îi reflectă și defectele, acele care s-au răsfrațat într-un mod neplecăt asupra preotului. El era un om lipsit de diplomatie așa că de multe ori a vorbit satenilor raspicat și fără ocolisuri, fapt care a tras după sine o reclamație făcută de consateni și adresată protopopului: ”Minunat om ar fi parintele Trandafir dacă nu l-ar strica un lucru. Este cam greu la vorbă, cam aspru la judecată: prea de-a dreptul verde-fatis”.

În urma reclamației preotul este transferat în satul Saraceni, al cărui nume, parca, este predestinat. Din acest moment naratorul prin caracterizarea indirectă lasă faptele să vorbească de la sine, adică se face o prezentare și prin atitudinea sau prin felul lui de a vorbi.

Ajuns în Saraceni preotul analizează situația cu luciditate și își da seama că trebuie să facă ceva astfel încât să schimbe lucrurile în acest sat. Din acest motiv, parintele Trandafir încearcă mai întâi să-i surprindă pe sateni prin slujbe deosebite ținute la biserică. De aceea în prima duminică el

tine satenilor predica despre fiul risipitor: “In cea dintai dumineca ,parintele Trandafir tine o predica oamenilor ce s-au adunat in numar mare ca sa vada pe popa cel nou...Parintele Trandafir se simtea norocit intr-acea zi.

Niciodata el n-a fost ascultat cu atata luare-aminte ca asta data”.

Dezamagirea nu se lasa mult asteptata,caci pe masura ce se scurgea timpul satenii parca au uitat de existenta preotului,asa ca acesta s-a trezit de multe ori,singur in biserica.

Inzestrat cu tenacitate is energie debordanta,parintele nu renunta la telui propus si isi schimba tactica de abordare a problemei,astfel ca el porneste prin sat cu sfatul.”Asteptati!grai el. Daca nu veniti voi la mine,ma duc eu la voi!”.

Neobtinand nici acum nici un rezultat,preotul isi diversifica strategiile si apeleaza la batjocura. Fiind observator a ceea ce se intampla in jurul sau,neiertator,aspru cu cei lenesi,cu o limba ascutita si vorba muscatoare,el ii ironizeaza pe satenii tandavi,fara mila:”Mai!dar istet om mai esti tu!-graieste catre stapan- si prin varful casei ai ferestre. Tare iubesti lumina si sfantul soare!”.

Alt mijloc prin care parintele Trandafir incearca sa indrepte situatia noilor sai consateni,este ocara ,insa si aceasta se dovedeste a fi ineficienta avand chiar un efect invers,deoarece satenii incep sa-l ocarasca si ei pe preot:”La inceput oamenii se lasau ocarati. Mai tarziu,mai raspa(u)ndeau si ei cate ceva,asa,pe sub caciula. In sfarsit,insa,vazand ca merge prea gros,incepura si ei sa ocarasca pe popo”.

Toate aceste strategii nu au efectul sondat,intru-cat preotul este perceput de consateni ca o persoana din afara comunitatii lor,care prin pozitia sa nu face altceva decat sa le strice rosturile si obiceiurile. Daca la inceput satenii il privesc cu ingaduinta,mai tarziu datorita insistențelor obositoare ,oamenii ii raspund cu ostilitate considerand ca toata aceasta incercare a preotului este o tandalitura,de unde de altfel personajul se alege cu numele de “Popa Tanda”.

Momentul in care enoriasii actioneaza impotriva-i, preotului nu-i ramane alta alternativa decat sa se dea pe sine drept exemplu. De aceea cu o aceeasi energie,tenacitate si vointa isi repara casa,isi imprejmuieste curtea,isi cultiva pamantul,lucruri care ii uimesc pe sateni si al inceput il considera pe nedrept “omul dracului”. In final aceasta atitudine este urmata si de sateni astfel incat o parte dintre ei devin la randul lor persoane demne de urmat. In sfarsit ,dupa o lunga perioada de chin,preotul schimba ceea ce si-a propus iar el din “omul dracului” devine “omul lui Dumnezeu”.

Autorul isi prezinta personajul si dupa zece ani cand inafara de infatisare aproape nimic nu s-a schimbat din comportamentul

parintelui:”Toate s-au schimbat;numai parintele Trandafir a ramas precum a fost: verde,vesel si harnic”.